

2008-02-26

Till Högsta domstolen

Yttrande avseende mål T 5042-06

Föreningen Byggandets Kontraktskommitté (BKK) har av Högsta domstolen beretts tillfälle att inkomma med yttrande i rubricerat mål. Med anledning därav får BKK anföra följande.

Vissa begrepp

I såväl tingsrättens som hovrättens dom förekommer på ett flertal ställen beteckningen *generalentreprenad* för den entreprenadform som är aktuell i målet och som grundar sig på AB 72. Rätta beteckningen för entreprenadformen är *utförandeentreprenad* och denna beteckning utvisar att entreprenören skall *utföra* sitt arbete i enlighet med beställarens ritningar och föreskrifter m.m. Motsatsen till utförandeentreprenad är *totalentreprenad* där entreprenören, i vart fall huvudsakligen, svarar för projekteringen samt för utförande. Denna entreprenadform regleras numera i allmänna bestämmelser ABT 06.

Beteckningen *generalentreprenad* har att göra med sättet för upphandlingen och åsyftar vanligen en upphandling där *en* entreprenör, som i sin tur kontrakterat underentreprenörer, har avtal med beställaren.

Ansvar för ändamålsenlighet och funktion

Den aktuella entreprenaden har genomförts som utförandeentreprenad med AB 72 som standardavtal. Ansvaret för att objektet i sin slutliga utformning uppfyller avsedd funktion åvilar därmed beställaren.

Totalentreprenadformen innebär att entreprenören i förhållande till beställaren svarar för såväl projektering som utförande, vilket innebär att entreprenören då också får ett ansvar för att objektet uppfyller avtalad funktion.

Vid utförandeentreprenader överlåter emellanåt beställaren på entreprenören att för vissa avgränsade, oftast mindre delar, projektera och välja system eller produkt. Vid totalentreprenader förekommer det ofta att beställaren för viss del föreskriver viss konstruktion eller teknisk lösning. Dessa tillämpningar har varit generellt förekommande under många år och reglering avseende ansvar m.m. för dessa situationer finns i såväl AB 04 respektive ABT 06 som dess

föregångare. Dessa omständigheter har också kommenterats i förorden till de nuvarande bestämmelserna AB 04 och ABT 06.

Oavsett entreprenadform gäller generellt som viktig grundsats att respektive part svarar för de handlingar som framtagits av honom för användning i entreprenaden. En entreprenör kan således ha ansvaret för en viss konstruktions riktighet även vid en utförandeentreprenad om han har svarat för konstruktionen av denna del. För den nu aktuella entreprenaden framgår detta av AB 72 kap 1 § 9. Avgörande för ansvaret i dessa delar är således inte vilken entreprenadform som valts utan vilken av parterna som svarat för och utformat den handling som sedermera visat sig vara felaktig. Detta ansvar följer av nyssnämnda regel i AB 72 och förutsätter inte härutöver någon särskild förklaring i kontraktet.

Närmare om innebörden av kap 1 § 9

Den i målet aktuella bestämmelsen i AB 72 kap 1 § 9 återfinns med samma innebörd i de nuvarande bestämmelserna AB 04 i kap 1 § 6. Bestämmelsen är av central betydelse för ansvarsfrågorna inom AB-systemet. Regeln är ömsesidig till sin karaktär och innebär ett i det närmaste strikt ansvar för tillhandahållande part i fråga om upprättade handlingar m.m. som används i entreprenaden.

Frågan berörs även i förordet till AB 04 där det i fjärde stycket anges att entreprenören får ett ansvar för exempelvis tekniska lösningar som han själv har valt. Texten i förordet ger uttryck för en ursprunglig bärande princip i AB-systemet vilken också har legat till grund för formuleringen av de ovan angivna reglerna.

Innebörden av bestämmelsen är att part i ett entreprenadavtal vid kalkylering, planering m.m. skall kunna utgå från att en av motparten lämnad handling etc. är riktig.

För att bestämmelsen skall kunna ha avsedd innebörd måste förutsättningen vara att i begreppet "riktighet" även innefattas ett ansvar för ändamålsenlighet och funktion. Om föreslagen konstruktion inte är lämplig för sitt ändamål uppfyller den enligt BKK:s uppfattning inte kravet på att vara "riktig" i bestämmelsernas mening. BKK:s uppfattning är således att med tillhandahållande parts ansvar för att en upprättad handling el. motsv. är riktig enligt AB 72 kap 1 § 9 följer även ett ansvar för att den föreslagna lösningen är lämplig för sitt ändamål i den aktuella entreprenaden.

I den nu aktuella entreprenaden är således entreprenören ansvarig för konstruktionen av takkuporna eftersom han har utfört projekteringen i denna del med tillhörande teknisk dokumentation.

Den uttolkning av regelns innebörd som hovrätten gjort innebär att förutsättningarna för parternas respektive ansvar i ovan angivna situationer väsentligt ändras. Om hovrättens tolkning av regelns innebörd blir gällande måste enligt BKK:s uppfattning den aktuella regeln i nuvarande AB 04 respektive ABT 06 omformuleras.

På uppdrag av styrelsen

Lennart Kjellin
Ordförande